

Šolska palača v Šolski ulici ima 80 let

Že davnega leta 1932 je bila svečana otvoritev mogočne stavbe današnje Osnovne šole Škofja Loka-Mesto. Njen starinski videz zbuja nostalgijo po starih časih in opazovalca zlahka prevara, da gre za ustanovo iz preteklosti, vendar fasada za svojimi zidovi skriva velike in svetle učilnice, ki so sodobno opremljene in omogočajo pouk, kot ga narekujejo sodobne zahteve.

Šolska palača, kot so jo imenovali ob odprtju, je v osemdesetih letih doživela veliko sprememb, vseskozi pa diha z mestom in bližnjo okolico, sledi in se prilagaja spremembam časa. Živi, diha in raste v številnih šolskih in obšolskih dejavnostih. Zaposleni smo na našo šolo izjemno ponosni, zato smo si bili enotni, da si zasluži pošteno praznovanje in v ta namen ustanovili odbor, zadolžen za njegovo organizacijo.

Organizacijski odbor za praznovanje 80-letnice šole smo sestavljali predstavniki vodstva šole in učitelji: Doris Kužel, ravnateljica, Elizabeta Proj in Saša Čadež, pomočnici ravnateljice, Maja Reven, predmetna učiteljica likovne vzgoje, Lidija Petrovčič, predmetna učiteljica zgodovine in geografije, Andreja Hafner in

Združeni pevski zbori Osnovne šole Škofja Loka-Mesto na osrednji prireditvi ob 80-letnici šolske stavbe. (iz arhiva Osnovne šole Škofja Loka-Mesto)

Nataša Pesjak, razredni učiteljici, in Kristina Strnad, predmetna učiteljica slovenščine in zgodovine.

Glavna naloga odbora je bila razmisliti o možnih načinih praznovanja in organizirati različne prireditve, ki bi si sledile v letu 2012 in s katerimi bi čimbolj raznoliko predstavili življenje v šolski stavbi in proslavili častljivo obletnico na različnih področjih. S predlogi so sodelovali tudi ostali strokovni sodelavci šole. Odbor je na dveh srečanjih pripravil načrt, v katerem smo od marca do decembra 2012 razporedili šest prireditev in določili njihove nosilce.

Prva prireditev je bila že tradicionalna *Zapojmo, zaplešimo in zaigramo*, ki smo jo pripravili 29. marca 2012. Z njo smo želeli predstaviti pevske, plesne in gledališke dejavnosti na šoli. Predstavilo se je več kot 130 učencev, od 2. do 9. razreda, ki del svojega prostega časa namenjajo dramskemu ustvarjanju, plesu in petju. Rdeča nit prireditve je bila šola.

Povezovalca Katja Korošec, v vlogi učiteljice, in David Rob, v vlogi ureditelja oddelka, sta vodila gledalce (učence in njihove starše) skozi pouk, ki je bil ta dan nekoliko drugačen, saj se je predvsem pelo, plesalo in igralo. »Pouk« so sooblikovali angleški dramski krožek (mentorica Betka Mahnič), francoski dramski krožek (mentorica Tanja Potočnik), slovenski dramski krožek (mentorica Kristina Strnad), dramski krožek 4. in 5. razreda (mentorica Janja Rojc Pintar), izbirni premet španščina 1 (mentorica Vita Bokal), mlajša folklorna skupina Kamniti most (mentorica Nina Hostnik), starejša folklorna skupina Kamniti most (mentorica Andreja Hafner), otroški pevski zbor 2. in 3. razreda (mentorica Natalija Krstič Rant), otroški pevski zbor 4. razreda in mladinski pevski zbor (mentorica Urška Krek) in plesna skupina Art (mentor Miljan Nojič). Nosilka prireditve je bila učiteljica Janja Rojc Pintar.

Že na prvem srečanju odbora smo bili enotni, da razstavo fotografij, ki prikazuje pomembne dogodke prvih sedemdesetih let, dopolnimo s fotografijami pomembnih dogodkov zadnjega desetletja, ki je prineslo veliko sprememb, predvsem v organizaciji in vodenju pouka: devetletka, nova stavba na Novem svetu, opremljenost šole s sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo idr.. Učiteljici Lidija Petrovčič in Maja Reven sta pripravili tekst in poiskali primerne fotografije, ki nazorno predstavljajo spremembe in napredek. V precejšnji pomoč pri iskanju in izbiranju ključnih pomembnih dogodkov v zadnjih desetih letih nam je bila šolska kronika. Na razstavi smo predstavili tudi šolske publikacije in glasila, odprli smo jo 19. aprila 2012.

Na dan otvoritve smo v šolski knjižnici prisluhnili učencem starejšega slovenskega dramskega krožka (Katji Korošec, Aniti Miklavčič, Živi Bizovičar in Patriku Volčiču), ki so pod mentorstvom učiteljice Kristine Strnad pripravili recital pesmi; na kitari jih je spremljal učenec Matic Perme. Pesmi so napisali učenci naše šole in so bile večinoma objavljene v njihovih pesniških zbirkah, posebnih prilogah Loške medle. Ob diaporojekciji, ki je bila sestavni del otvoritve razstave, smo izvedeli marsikaj zanimivega o zgodovini šole. Ogledali smo si raz-

stavo šolskih glasil, raziskovalnih nalog z različnih področij, pesniških zbirk, starih šolskih dnevnikov, druge šolske dokumentacije in fotografij.

Stalno razstavo šolskih glasil in publikacij so pripravili Bogdan Košak, učitelj slovenščine, Lena Vastl, pripravnica, in Mateja Gartner, knjižničarka. Bogato razstavo sestavljajo glasila od leta 1985 in pesniške zbirke učencev, ki so nastale pod mentorstvom učiteljev. Pred šolsko upravo je na ogled razstava vseh šolskih glasil in njihovih prilog, v pritličju nasproti prostorov svetovalne službe pa dopolnjena razstava o zgodovini šolske zgradbe, razstava šolskih beležk in dela dramskega krožka.

Na dan prireditve je izšlo tudi šolsko glasilo, slavnostna številka Loške medle ob 80-letnici šole, pod mentorstvom Tanje Potočnik. V njej smo na 90 straneh zbrali in objavili zapise zadnjih treh ravnateljev, obujali lepe trenutke z upokoženimi učiteljicami, našimi starimi starši in starši o tem, kako je šolanje potekalo v času njihovega odrasčanja. Posebno poglavje je namenjeno zadnjemu desetletju, prvi generaciji devetletke, mediatorjem, šolski kuhinji, predstavljeni so tudi drugi zaposleni na šoli (ne samo učitelji). Učenci so potovali po svetu in v Loški medli zapisali svoje vtise, objavljena je tudi mladostno razposajena poezija naših najstnikov.

Da bi zadovoljili čim več okusov, smo med prireditve ob 80-letnici šolske stavbe uvrstili tudi dobrodelni tek *S supergami na zabavo*, ki smo ga izvedli 25. maja 2012, na nekdanji dan mladosti. Dogodek ima že tradicionalni značaj in se vsako leto odvija zadnji petek v maju. Je popolnoma netekmovalnega značaja, na njem zbiramo sredstva za šolski sklad. Aktivnosti so potekale med 18. uro in 20.30. Udeleženci so tekli v družinskih in razrednih štafetah, zaposleni pa so pripravili šaljive štafete. Ob koncu prireditve so se lahko vsi ljubitelji teka udeležili še polurnega teka. Vsi štafetni tekači so prejeli sladko okrepčilo, pijačo in medaljo, ki so jih podeljevali vrhunski športniki. Prireditev so popestrili glasbeni in plesni nastopi naših učencev ter glasbena skupina Over fourty (OF), ki jo sestavljajo nekdanji učenci naše šole, takrat imenovane OŠ Petra Kavčiča. Prireditev so pripravili učitelji športne vzgoje (Andreja Juraga, Milan Smolej, Staš Mlakar, Tomaž Lang) in člani odbora sveta staršev (Tjaša Tičar, Darja Peklaj, Peter Pokorn), v sodelovanju z ostalimi učitelji šole, kuharicami in hišnikoma.

Po poletnem oddihu se je serija prireditev nadaljevala. V četrtek, 27. septembra 2012, smo v večnamenskem prostoru šole prisluhnili izvrstnemu *glasbenem koncertu* bivših in sedanjih učencev šole in gostov. Na naše veliko veselje se je vabilu k sodelovanju odzvala večina povabljenih glasbenikov, vsi so priznani in uveljavljeni v slovenskem glasbenem prostoru in izven naših meja. Poznavalcem in tudi nepoznavalcem glasbe so priredili čarobno doživetje.

Koncert smo odprli z zvočnim posnetkom organista in glasbenega pedagoga Klemena Karlina. Poslušali smo Preludij v G-duru Nicolausa Bruhnsa, posnet na Schnitgerjevih orglah, v cerkvi sv. Jakoba v Hamburgu. Kitarist Uroš Rakovec, glasbeni pedagog in ustvarjalec, se nam je predstavil z avtorsko skladbo Poganjki,

Vsestranski glasbenik Aco Biščević se je na koncertu predstavil z dvema glasbenima točkama. Na klavirju ga je spremljal Tilen Bajec. (iz arhiva Osnovne šole Škofja Loka-Mesto)

dvojčici, flavtistka Vesna Jan Mitrović in pianistka Jasna Jan Sešek, pa z Espressivom za flavto in klavir, skladatelja Uroša Kreka. Violončelist Miloš Mlejn timer je zaigral skladbo Astorja Piazzolle Otono Porteno. Na klavirju ga je spremljal gost iz Avstrije Erwin Kropfitsch.

Razveselili so nas tudi učenci Denisa Kokalja, ki delujejo pod imenom Al Capone guitar trio. To so mladi kitaristi Matej Likar, Matic Košir in Martin Misson. S simpatičnim nastopom so nas s priredbami učitelja Kokalja popeljali v dinamične ritme Andrea's Swing tune, Cantalupe Island, kubanskega plesa in ragtimea.

Prisluhnili smo tudi dvojčicama, violinistkama Kaji in Ani Sešek, ki še obiskujeta osnovnošolske klopi. Zaigrali sta prvi in drugi stavek Sonate št. 5 v e-molu za dve violini solo Jean Marie Leclaira. Bogat glasbeni program je zaključil vsestranski glasbenik, tenorist, zborovodja in čembalist Aco Biščević. Ob spremljavi pianista Tilna Bajca nam je zapel Pomlad v moji sobi Andreja Missona in Languir per una bella, iz Rossinijeve opere Italijanka v Alžiru.

Po koncu tega izjemnega koncerta smo si bili vsi edini, da smo doživeli čudovit glasbeni večer. Sami nismo upali niti pomisliti, zato pa so kar glasbeniki izrazili mnenje, da bi tak koncert lahko postal tradicionalen. Nosilki prireditve sta bili Andreja Hafner in Doris Kužel.

Organizacijski odbor za pripravo praznovanj ob 80-letnici je poleg koncertov, športnih in ostalih dogodkov načrtoval tudi *razstavo likovnih ustvarjalcev*. Zanje sta bili zadolženi Maja Reven in Doris Kužel. Ker šola nima ustreznih razstavnih prostorov, smo se povezali z Loškim muzejem. Skupaj smo pripravili razstavo, na kateri smo želeli prikazati čim več likovnih zvrsti in ki bi bila tudi didaktični pripomoček pri likovni vzgoji. K sodelovanju smo povabil nekdanje učence, ki so dosegli akademsko izobrazbo in likovno delujejo na območju Škofje Loke.

Nekdanji učenci, danes pa uveljavljeni likovni umetniki, ob otvoritvi razstave njihovih del.
(iz arhiva Osnovne šole Škofja Loka-Mesto)

Razstavo likovnih del smo slavnostno odprli 25. oktobra 2012, v Galeriji Ivana Groharja, na Mestnem trgu v Škofji Loki. Prireditve so z recitalom, predvsem Menartovih pesmi (tudi v spomin na Janeza Hafnerja, ljubitelja poezije Janeza Menarta), popestrili učenci dramskega krožka, pod mentorstvom Kristine Strnad. Na razstavi smo občudovali različne tehnike:

- akril na platno Rada Dagarina (Svet kot projekcija), Barbare Demšar (Loški zven), Tine Dobrajc (Rdeča kapica in volk), Agate Pavlovec (Usodnost spomina), Mirne Pavlovec (Moja krajina);
- olje na platno Pavla Florjančiča (Tihožitje), Janeza Hafnerja (Zimska krajina);
- digitalni print slikarja Berka (Nikoli niste daleč od Berkove zvezde);
- les Matije Hiršenfelderja (Uporabni predmeti) in Petre Plestenjak Podlogar (Loški kruhki);
- tapiserijo Silve Horvat (Sonce spomina);
- fotografiji Tomaža Lundra (Kubanski ples) in Petra Pokorna (Loški motiv);
- mešano tehniko Dore Plestenjak (Spodnji trg) in Simona Mlakarja (Brez naslova);
- risbo Janeza Plestenjaka (Ženski portret);
- skulpturo iz papirja Mateja Plestenjaka (Pasji prvak);
- prostorsko instalacijo Domna Slana (Varuh časa) in Jasne Vastl (Lutke);
- fresko na lehnjaku Maje Šubic (Peti dan).

Svojo, na Mali Groharjevi koloniji nagrajeno sliko, je razstavila tudi devetošolka Živa Bizovičar. Velikost galerije ni omogočala razstave večjega števila avtorjev, zato smo nekatere žal izpustili. Razstava je bila na ogled do 18. novembra.

»Kdor posadi drevo, misli na jutri – našo 80-letnico šole lahko obeležujemo tudi drugače, ne le s kulturnimi prireditvami, pač pa tudi z naravovarstvenimi,«

je rekla naša (že upokojena učiteljica) Janja Primožič in organizirala posebno prireditev, na kateri smo 14. novembra 2012 pred šolo *zasadili tri drevesa*, dva javorja in tulipanovec. Dajala bodo senco in z lepoto razveseljevala nas in prihodnje rodove, saj drevo ostane za jutri, za drugo desetletje, za mnogo let, morda osemdeset. Iza, Katra in Blaž so pod mentorskim vodstvom Kristine Strnad uprizorili lirično besedilo Sheila Silversteina *Drevo ima srce*. Izvedeli smo, da nas drevesa ne nagovarjajo z besedami, njihova sporočila razberemo iz občutkov, ki nas prevevajo, kadar smo v njihovi bližini.

29. novembra 1932 je bila slavnostna otvoritev in blagoslov prostorov 'šolske palače', kot so jo takrat poimenovali. Natanko 80 let kasneje, 29. novembra 2012, smo s svečano prireditvijo, ki je bila obenem vrhunec praznovanj, obeležili častljivo starost hrama učenosti. Osrednja misel prireditve je bila *»Al' bo kal pognalo seme, kdor ga seje, sam ne ve ...«* (F. Prešeren, *Gazele*, 6). In videti je, da seme je pognalo kal. Kako je bilo nekdanj v šoli, so obiskovalci lahko začutili že ob vhodu v šolo, kjer smo postavili učilnico, v kateri je poučevala stroga gospodična učiteljica. Učenci so jo v en glas vljudno pozdravili, neubogljivi pa so klečali na koruzi. Kako je danes, so obiskovalci spoznavali v uri trajajoči predstavi, ki sta jo zasnovali učiteljici slovenskega jezika in zgodovine Kristina Strnad in Barbara Jelenc. V njej so se predstavili učenci različnih krožkov: združeni pevski zbori, slovenska dramska krožka mlajše in starejše skupine, folklorni in planinski krožek. Učenca Nejc Hafner iz 9. razreda in Luka Nunar, nekdanji učenec naše šole, sta sama izrazila željo, da bi o stari lepotici posnela film. Tako je nastal kratek film *Spomini*, v katerem sta obujala spomine na 80-letno lepotico z nekdanjima ravnateljema in nekdanjimi učenci šole, sedaj znanimi Ločani (Urošem Rakovcem, Matevžem Jermanom, Stanetom Krajncem, Majo Šubic, Janom Plestenjakom). Film je bil premierno predvajan prav na osrednji prireditvi.

Ko se kolo zgodovine zavrti 80 let nazaj in se pogled ustavi v šolski učilnici.
(iz arhiva Osnovne šole Škofja Loka-Mesto)

Že od konca 2. svetovne vojne dalje so učitelji poleg rednega dela pri pouku učencem ponujali tudi dodatne vsebine. Prve zapise o krožkih najdemo v šolskem letu 1958/59, ko so z namenom dopolnitve pouka, urjenja ročnih spretnosti in zaposlitve učencev, ki so bili prepuščeni cesti, uvedli tehnične, prosvetne in športne krožke; nekateri od teh so v letu 2012 praznovali okrogli jubilej. Na osrednji prireditvi smo podelili priznanje ob 40-letnici delovanja planinskega krožka Planinskemu društvu Škofja Loka, učiteljici Andreji Hafner za 20-letno mentorstvo folklornemu krožku in učiteljicama Barbari Jelenc ter Kristini Strnad za 10-letno mentorstvo dramskemu krožku. Nobena prireditev na šoli pa ne mine brez »radijcev« – včasih so se imenovali radiotehnični krožek. Več kot 20 let jih vodi, usmerja in vzgaja učitelj slovenščine Bogdan Košak, ki je na prireditvi za svoje delo prejel zahvalo.

Vabilu na osrednjo prireditev so se odzvali številni gostje: župan mag. Miha Ješe, oba nekdanja ravnatelja Jože Peternelj in Marko Primožič, ravnatelji vrtca, osnovnih in srednjih šol, direktorji javnih zavodov, predsedniki društev, krajevnih skupnosti, predstavnik Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, nekdanje in sedanje učiteljice in učitelji, starši, učenke in učenci ter drugi prijatelji šole. Večnamenski prostor, v katerem je proslava potekala, je ponovno »pokal po šivih«, zato je ravnateljica izrazila iskreno željo, da bi proslava ob 90-letnici potekala v novem, ustrežnejšem večnamenskem prostoru, ki bo nad novo telovadnico, ob novi računalniški učilnici.

Dan po osrednji prireditvi smo praznovali *dan šole*, na katerem smo 80-letnico počastili z okroglo mizo za učence od 1. do 5. razreda. Na njej so se učenci o šoli in pouku nekoč pogovarjali z nekaterimi upokojenimi učiteljicami in upokojenim ravnateljem. Za učence od 6. do 9. razreda smo ponovili osrednjo prireditev, učiteljice zgodovine pa so pripravile krajšo predstavitev zgodovine šole in kviz o njej.

S prireditvami bomo nadaljevali v letu 2013. S Filatelističnim društvom Lovro Košir Škofja Loka se dogovarjamo, da bi pripravili priložnostno razstavo znamk, dan je bil tudi predlog za razstavo fotografij okolice šole od njene otvoritve dalje.

Vse naše delo in dejavnosti nas navdihujejo za nove podvige, projekte, akcije. Idej nam ne manjka, prav tako ne želja in tudi energije je še veliko.